

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 19Co/57/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3618200289
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Čupková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2019:3618200289.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Čupkovej a sudcov JUDr. Viery Škultétyovej a JUDr. Radoslava Svitana, PhD. v spore žalobcu V. O. W., a.s., so sídlom v G., Z. XX, H.: XX XXX XXX, proti žalovanému X. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. V., o zaplatenie XXX,XX eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Partizánske č.k. 5Csp/18/2018-98 zo dňa 29. novembra 2018, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým žalobu vo zvyšku zamietol a rozhodol o nároku na náhradu trov konania, **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 713,22 eur, úrok z úveru 44,50 eur, úrok z omeškania 0,66 eur, úrok z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatennej istiny 713,22 eur od 16.01.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 44,50 eur od 16.01.2018 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, vo zvyšku žalobu zamietol a žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 100%. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa podanou žalobou proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 713,22 eur ako nezaplatennej istiny, úroku vo výške 44,50 eur, úrokov z omeškania 0,66 eur, úroku 17,90% ročne z nezaplatennej istiny 713,22 eur od 16.01.2018 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 44,50 eur od 16.01.2018 do zaplatenia a trov konania na tom základe, že účastníci konania uzavreli zmluvu o úvere č. XXXXXX dňa XX.XX.XXXX, na základe ktorej bola žalovanému poskytnutá suma 1.000 eur, ktorú sa zaviazal splácať v 60-ich mesačných splátkach po 25,30 eur. Zo žiadosti žalovaného o poskytnutie úveru vyplýva, že žalovaný dňa 28.10.2015 požiadal žalobcu o poskytnutie úveru vo výške 1.000 eur s tým, že preukázal schopnosť splácať úver tým, že má čistý príjem vo výške 520 eur zo spoločnosti VEGUM a.s.. V čase poskytnutia úveru býval žalovaný na adrese V. - K., ul. V. XX/XX, pričom v súčasnosti má trvalý pobyt Q. V.. Zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 257569 zo dňa 28.10.2015 súd prvej inštancie zistil, že táto spĺňa všetky náležitosti § 9 ods. 2 v spojení s § 11 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení neskorších predpisov. Žalovaný úver riadne nesplácal, preto ho žalobca vyzval na splnenie povinnosti a zároveň bol žalovaný upozornený na možnosť zosplatenia úveru. Listom zo dňa 15.01.2018 žalobca úver zosplatnil ku dňu 15.01.2018. Ku dňu zosplatenia úveru predstavovala istina sumu 713,22 eur, uplatnený úrok z úveru vo výške 17,90% ročne do zosplatenia vo výške 44,50 eur, úroky z omeškania zo splátok úveru 0,66eur, a úrok z úveru po jeho zosplatení vo výške 17,90% ročne z istiny 713,22 eur od 16.01.2018 do zaplatenia a zákonom stanovený úrok z omeškania z istiny a úrokov z úveru do jeho zosplatenia. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba žalobcu je podaná dôvodne, aj keď nie v celom rozsahu, žaloba je dôvodná okrem úroku z úveru vo výške 17,90% ročne

zo sumy 713,22 eur od 16.01.2018 (teda po zosplatnení úveru) do zaplattenia, teda v časti dohodnutého úroku z úveru po zosplatnení úveru, lebo v tom prípade, ak došlo k predčasnej splatnosti úveru, má žalobca právo len na úrok z omeškania po predčasnej splatnosti úveru a nie aj na úrok z úveru. Súd vychádzal z doterajšej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, ako aj s poukazom na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. ÚS476/2012 zo dňa 18.09.2012, lebo podľa ustálenej súdnej praxe - uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo 143/1998 vyplýva, že dohodnuté úroky patria len do splatnosti dlhu a od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania. Takýto záver Ústavného súdu je logický, pretože v opačnom prípade by na ťarchu spotrebiteľa dochádzalo k dvojnásobnému zaťažaniu a to jednak v podobe úrokov z úveru, ako aj úrokov z omeškania, čo by spôsobovalo značnú nerovnováhu vo vzťahom medzi účastníkmi konania. Keďže jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navyšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Ak by sa žalobca odplatných plnení napriek vyššie uvedenému výkladu neplatnosti dojednania dovoľával aj v čase po jednostrannom mimoriadnom zosplatnení úveru, neprešli by tieto nároky testom citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka a nar. vlády č. 87/1995 Z.z.. a subsidiárne ani testom § 53 ods. 4 písm. k) Občianskeho zákonníka, preto zmluvné dojednanie, podľa ktorého má žalobca aj v prípade predčasnej splatnosti úveru nárok okrem úrokov z omeškania aj na úroky z úveru je neplatné, v rozpore s § 53 ods.4 písm. k) Občianskeho zákonníka, je nekalou zmluvnou podmienkou, ktorá je neplatná. Taktiež súd vychádzal aj z komentára k Občianskemu zákonníku, kde sa uvádza, že podľa ustálenej súdnej praxe dohodnuté úroky z poskytovania peňažných prostriedkov patria len do splatnosti dlhu, od splatnosti dlhu je dlžník v omeškaní a musí platiť úrok z omeškania. Nie je pritom rozhodujúce či splatnosť pohľadávky nastane v dohodnutej dobe, alebo veriteľ využije právo požadovať celý dlh pre nesplnenie niektorej splátky na základe dohody podľa § 565 OZ. Po splatnosti dlhu možno požadovať len úroky z omeškania. Sankciu za omeškanie dlžníka, motiváciou čo najskôr pohľadávku zaplatiť, ale aj kompenzáciou veriteľa za nemožnosť používať istinu, sú od okamihu, ako sa dlžník dostane do omeškania, úroky z omeškania (PAGÁČ.L. Komentár k § 658 ods.1 Občianskeho zákonníka. In: Števček. M. a kol." Občiansky zákonník I.,II. Komentár. C.H. Beck, 2015). Pokiaľ by nešlo o spotrebiteľský vzťah, možno použiť úpravu ustanovení § 497 a nasl. Obchodného zákonníka, ktorá upravuje úrok z úveru odlišne. Súd prvej inštancie sa v tomto smere nestotožnil s argumentáciou žalobcu, v ktorej poukazuje na rozhodnutia iných krajských súdov, ktoré rozhodli v tomto smere opačne. O trovách konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 1 OSP tak, že žalobcovi priznal proti žalovanému plnú náhradu trov konania vo výške 100% z dôvodu, že úspech v spore sa odvíja od istiny a ostatných žalobcom vyčíslených nárokov ako úroku z úveru do zosplatnenia, úroku z omeškania, ako aj za omeškanie poistenia, v ktorej časti bol žalobca plne úspešný, pričom neúspech žalobcu v časti zmluvného úroku z úveru po zosplatnení nemá vplyv na úspech žalobcu v konaní. O trovách konania rozhodne po právoplatnosti konania vo veci samej vyšší súdny úradník samostatným uznesením podľa § 262 ods. 2 CSP.

2. Proti tomuto rozsudku, ktorým bola žaloba v časti zamietnutá podal žalobca v zákonom stanovenej lehote odvolanie a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zmenil, vyhovel žalobe a žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania vo výške súdneho poplatku. Namietal, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP). Uviedol, že strany si dohodli dobu trvania nároku na zmluvné úroky až do splattenia úveru, preto nárok na zaplattenie úroku trvá od poskytnutia peňažných prostriedkov až po ich vrátenie, teda aj po predčasnom zosplatnení. Poukázal na ustanovenia § 497, § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka i komentár „IURA EDITION“ a uviedol, že obsahom záväzku dlžníka z úveru je nielen vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky - úver, ale aj úroky. Mal za to, že záver súdu prvej inštancie, že po zosplatnení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, nemá oporu v právnych predpisoch. Obchodný zákonník priznáva veriteľovi právo na dohodnutý úrok od poskytnutia peňažných prostriedkov, pričom stanovuje len moment vzniku tohto nároku, moment zániku nestanovuje. Zdôraznil, že pokiaľ by bolo úmyslom zákonodarcu dobu nároku veriteľa na dohodnutý úrok ohraničiť, nepochybne by tak učinil. Poukázal na aktuálnu rozhodovaciu prax, konkrétne na rozsudok Krajského súdu v Žiline, č.k. 11Co/12/2017-90 zo dňa 31.01.2017, vydaný vo veci vedenej na Okresnom súde Ružomberok pod č.k. 5C/26/2016. Zdôraznil, že obsahom záväzku dlžníka nie je vrátiť len poskytnuté peňažné prostriedky, ale aj úroky, ktoré nemožno stotožňovať s úrokmi z omeškania. Úroky sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov, predstavujú cenu úveru, dlžník

ich je povinný platiť od okamihu ich reálneho poskytnutia až do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Úrok z úveru je nárokom, na ktorý nemá vplyv omeškanie dlžníka, ktoré je skutočnosťou, ktorá zakladá vznik nových sankčných záväzkov dlžníka, samotný vznik nároku na úrok z úveru neovplyvňuje. V tejto súvislosti poukázal na viaceré rozhodnutia, z ktorých podstatnú argumentáciu uviedol do odvolania, a to rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 43Co/23/2017-92 zo dňa 29.11.2017, rozsudok Krajského súdu v Nitre č.k. 8Co/ 193/2017-88 zo dňa 07.12.2017 a 7Co/366/2017-84 zo dňa 30.11.2017, rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 8Co/138/2017-83 z 27.03.2018, Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 3Co/108/2017 z 29.05.2018, rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 11Co/36/2018-115 zo dňa 13.09.2018. Dal do pozornosti dôvodovú správu k zákonu č. 106/2014 Z. z.. Uviedol, že rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obo/143/98, na ktoré poukázal súd prvej inštancie, sa netýka uplatňovania nároku na dohodnutý úrok z poskytovaných peňažných prostriedkov po zosplatnení úveru. Na podporu svojho názoru poukázal na rozhodnutie ústavného súdu č.k. IV. ÚS 476/2012-14, na ktorý súd prvej inštancie taktiež poukázal, v žiadnom prípade nevyjadriло právny názor ohľadne nároku veriteľa v predmetnom konaní, ktorý by akýmkoľvek spôsobom podporoval stanovisko prvoinštančného súdu. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti mal žalobca za to, že jeho odvolanie je dôvodné, keďže je daný odvolací dôvod v zmysle ustanovenia § 365 ods. 1 písm. h) CSP.

3. Žalovaný sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne preskúmal vec podľa § 379 a § 380 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

5. Rozsudok súdu prvej inštancie nebol napadnutý odvolaním žalobcu vo výroku, ktorým uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 713,22 eur s prísl., úrok z úveru 44,50 eur, úroky z omeškania 0,66 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatenej istiny 713, 22 eur od 16.01.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatených úrokov 44,50 eur od 16.01.2018 do zaplatenia, v tejto časti rozsudok nadobudol právoplatnosť a odvolací súd sa ho nedotýkal.

6. Odvolanie žalobcu smerovalo proti rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým bola zamietnutá žaloba v časti nároku na zaplatenie zmluvného úroku 17,90% zo sumy 713,22 eur po zosplatnení úveru, t.j. od 16.01.2018 do zaplatenia, keď podstatnou bola argumentácia, že žalobca má nárok na dohodnuté úroky z poskytnutých peňažných prostriedkov až do ich vrátenia, a to i popri úrokoch z omeškania. Nesúhlasil tak s názorom súdu prvej inštancie, že úroky z úveru za dobu po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru žalobcovi nepatria.

7. Konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok. Určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára organickú (kompletizujúcu) jednotu. Odvolací súd sa v danom prípade v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými i právnymi závermi súdu prvej inštancie. Po dôkladnom preskúmaní odvolacích námietok dospel k záveru, že súd prvej inštancie riadne zistil skutkový stav, ktorý posúdil v súlade s hmotným právom a ustálenou rozhodovacou činnosťou. V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán sporu (žalobcu), námietky žalobcu uvedené v podanom odvolaní sú totožné s námietkami uplatnenými pred súdom prvej inštancie a s týmito sa súd prvej inštancie dostatočne vypořiadal. Z tohto dôvodu si odvolací súd osvojil dôvody napadnutého rozsudku a v podrobnostiach naň podľa § 387 ods. 2 CSP poukazuje. Pokiaľ odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, postačí ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

8. Aplikačná prax súdov sa otázkou priznania úrokov z úveru po splatnosti pohľadávky, a teda popri úrokoch z omeškania, či iných sankciách opakovane zaoberala a dospela k záveru, že dohodnuté úroky z poskytnutých finančných prostriedkov patria veriteľovi len do splatnosti dlhu (jeho splátok). Od splatnosti je dlžník v omeškaní a musí platiť úroky z omeškania.

9. Odvolací súd zdôrazňuje, že je potrebné jasne rozlíšiť zmluvný úrok, čo je vlastne odmena veriteľa za to, že poskytol finančné prostriedky dlžníkovi za určitých podmienok a vo výške, ktoré

si dohodli v zmluve a úrok z omeškania, ktorý môže požadovať veriteľ od dlžníka popri plnení dlhu. Predčasné zosplatnenie úveru predstavuje jednostranný sankčný právny inštitút, ktorý umožňuje veriteľovi zmenou záväzku požadovať jednorazové, okamžité vrátenie celej požičanej sumy. Rozdiel stavu výhody splátok a stavu jednorazového zosplatnenia úveru spočíva v tom, že pri možnosti platenia dlhu v splátkach veriteľ nemá nárok a spotrebiteľ nemá povinnosť vrátiť celú požičanú sumu naraz. Splácanie úveru v splátkach na strane veriteľa vyvoláva stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne vracia a spláca, za čo patrí veriteľovi úrok. Pri predčasnom a mimoriadnom zosplatnení úveru vzniká veriteľovi nárok na jednorazové vrátenie požičanej istiny úveru, vrátane úrokov kapitalizovaných ku dňu zosplatnenia úveru. Veriteľ teda navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva na dispozíciu s istinou úveru. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, nie je dôvod na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili za stavu oprávnenej držby finančných prostriedkov spotrebiteľom. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekonformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil popri úrokoch z omeškania. Jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navýšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav, založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru.

10. Ak by napriek tomu existovala zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky, patriace len v právne súladnom stave, je táto zmluvná úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylna od zákona, čo zmluvnú podmienku robí absolútne neplatnou, nakoľko v protiprávnom stave patria zmluvným stranám len sankcie, medzi ktoré patria i úroky z omeškania. Dohoda o platení úrokov za úver aj po splatnosti spôsobuje, že dohodnuté úroky popri úrokoch z omeškania v skutočnosti neprímerane navyšujú cenu za užívanie finančných prostriedkov za obdobie po dohodnutej alebo predčasne vyvolanej dobe splatnosti a zneisťujú sankčný mechanizmus úrokov z omeškania.

11. Na podporu správnosti tohto názoru odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.09.2012, sp. zn. IV. ÚS 476/2012-14, na ktoré poukázal i súd prvej inštancie, v zmysle ktorého ústavný súd považuje za ústavne akceptovateľný výklad, podľa ktorého po zosplatnení úveru nastupuje režim platenia úrokov z omeškania a nie úrokov z úveru.

12. Rozsudok súdu prvej inštancie bol tak v napadnutom výroku, ktorým bola žaloba vo zvyšku zamietnutá, vecne správny, a preto ho spolu s výrokom o nároku žalobcu na náhradu trov konania odvolací súd potvrdil.

13. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 255 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý bol v odvolacom konaní úspešný, náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko mu žiadne trovy nevznikli.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Trenčíne pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).